

och försäljas i tunnor. — 2) (skämtv.) Menniskospillning, som afhämtas i tunnkärl.

TUNNGÖRA, v. a. 2. (böjes som Göra) Se *Förtunna*. — *Tunngörande*, n. 4. o. *Tunngörning*, f. 2.

TUNNHET, f. 3. 1) Ringa tjocklek. *Papperets klädernas t.* — 2) Gleshet. *Sädens t.* — 3) (om flytande ämnen) Ringa tjockhet, konsistens. *Vällingens. kaffets t.*

TUNNHVALF, n. 3. Hvalf i halfcirkel, eller mindre del af en cirkel.

TUNNJÄST, m. sing. Jäst, som afsätter sig af dricka på tunnor.

TUNNKLÄDD, a. 2. Klädd i tunna kläder. *Gå t.*

TUNNKÄRL, n. 3. Se *Tunna*.

TUNNLAND, n. 3. Ytmått = 14,000 kvadrat-alnar.

TUNNLÄNGA, f. 4. (skepp.) En smäckrare båt-länga, eller ock blott ett hopsplissadt tåg.

TUNNPULVER, n. 3. (fyrv.) Okornadt krut.

TUNNRÅ, n. 4. Ett slags tunt bakverk af hvetemjöl.

TUNNSKALIG, a. 2. Som har tunt skal.

TUNNSLITEN, a. 2. neutr. — *et.* Förtunnad genom slitning.

TUNNSMAK, m. sing. Smak, som dricka får, när det står länge på tunna.

TUNNSTAF, m. 3. pl. — *stäfver*. Staf till tunnor. Se *Staf*, bem. 2, ell. *Kim*.

TUNNSÅ, m. 2. Så af en tunnass rydmått.

TUNNSÄDD, a. 2. 1) Tunt utsädd. *T. säd.* — 2) (fig.) Gles; sällsynt.

TUNNTALS, adv. Räkndat i tunnor; en eller flera tunnor i sender.

TUNNTAPP, m. 2. Tapp till en tunna.

TUNNVIS, adv. Se *Tunnvals*.

TUNT, túnt, adv. 1) På ett tunt sätt. *T. klädd.* se *Tunnklädd*. — 2) Glest. *T. sädd.*

TUPÉ, m. 3. (fr. *Toupe*), pannhår, lugg) Bakåt uppkammadt och friseradt pannhår.

TUPP, m. 2. 1) Hane af Hönsfåglarnes slägte, men isynnerhet af de vanliga hönsen. *T-en gal.* (Fam.) *Våt som en t.*, genomvåt. — Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom: Höns-, Tjäder-, Orr-, Rapphöns-, Kalkontupp. — *Syn.* Hane. — 2) Figur, bild, som har formen af en tupp. *T-en på kyrktornet.*

TUPPFJÄT, n. 3. Steg af en tupp. (Fam.) *Icke ett t.*, icke det ringaste.

TUPPFÄKTNING, f. 2. Ett slags folknöje, som består deri, att man inöfvar tvenne väl gödda tupper, försör dem med sporrar på fötterna och låter dem slåss.

TUPPGÄLL, n. 3. Tuppens galande.

TUPPKAM, m. 2. pl. — *kammar*. 1) Kam på en tupp. Jfr. *Kam*, bem. 6. — 2) Blomväxten *Celosia*.

TUPPKRÅS, n. 3. Kråset af en tupp. Jfr. *Krås*, bem. 1.

TUPPKYCKLING, m. 2. Kyckling af hankön.

TUPPLUR, m. 2. (fam.) Helt kort lur eller sömn.

TUPPROP, n. 3. Se *Tuppgäll*.

TUPPSKÄGG, n. 3. Skägget på en tupp. Jfr. *Skägg*, bem. 2.

TUPPSPORRE, m. 2. pl. — *sporrar*. Sporre på en tupp. Jfr. *Sporre*, bem. 2.

TUPPSTEN, m. 2. Sten, som stundom finnes i magen eller lefvorn hos gamla tupper, och hvilken man fordom tillskref flera underbara verkningar.

TUPPSTRID, m. 3. Strid emellan tupper.

TUPPÄGG, n. 3. (skämtv.) Se *Vindägg*.

TUR, m. 3. (fr. *Tour*, egentl.: omlopp, hvarf rundt omkring) 1) Gång, resa, lopp omkring eller fram och tillbaka. *Göra en t. åt landet, ut i staden*. — Deraf Res-, Lust-, Spatser-, Promenad-, Ridtur. — 2) Ordning, i hvilken personer följa på hvarandra vid hvarjehanda förrättningar, i vissa förhållanden och omständigheter. *Nu är t-en hos honom att hålla vakt. Tjenstgöringen sker efter t. Alla skola träda fram, hvar i sin t. Han är den närmaste i t-en till den tjesten. T. och befodringsrätt, rätt till befodran efter grad och tjenstålder. Vara i t. till en syssla, till major, vara på grund af grad och tjenstålder närmast berättigad till en syssla, att blifva major. Hafva t-en framför, vara efter tur närmare berättigad till befodran. — *Syn.* Ordning, Börd. — 3) Framgång, lycka i företag, i befodringsväg, i spel, o. s. v. *Hafva t. Vara ell. sitta i t.*, hafva en tillfällig lycka, under spel. — 4) (i kortspel) Ömgång af flera gifningar o. s. v., som spelas, innan man uppgör, hvem som vunnit eller tappat. *Spela en t. boston eller vira*. — 5) (i dans) Figur, som beskrifves under dans. *T-erna i dans*, dessa olika figurer jemte den ordning, i hvilken de följa på hvarandra. *Han kan stegen, men ej t-erna*. — 6) (efter fr. *Tour de cheveux*) Löshår.*

TURA, v. n. 4. *T.* eller *t. óm*, göra något vexelvis med en eller flera andra. *De t-de i vakt-hållningen*. — *Turande*, n. 4.

TURADIG, se *Tvåradig*.

TURBAN, turrbán, m. 3. (turk. *Tulband*) En hufvudprydd hos Turkarne och flera andra österländska folkslag, bestående af ett långt stycke musslin, siden eller lärft, som på ett eget sätt lindas omkring en cylindrisk eller halfklotformig mössa.

TURBILJON, turrbilljón, m. 3. (fr. *Tourbillon*, hvirvel) I fyrverkerikonsten. Ett slags på vattenet omlöpande staf.

TURBIN, turrbín, m. 3. (fr. *Tourbine*) Hori-sontelt vattenhjul.

TURE, m. 2. pl. *turar*. (fam.) *Lustig, munter t.*, lustig, munter sällskapsbroder.

Anm. Uttrycket är förmodligen hämtadt af mansnamnet *Ture*, hvilket egentl. betyder: Djurf karl, buss, af *Tóras*.

TURK, m. 2. — INNA, f. 4. 1) Person, tillhörig den tatariska folkstam, som, ursprungligen bosatt i Turkkestans bergstrakter, sedan utbredt sig i flera länder och för närvarande är det herrskande folket i det efter dem benämnda Turkiet. (Fam.) *Svåra som en T.*, omåttligt, groft. — 2) (fig. fam.) Vild, grym människa, tyrann, barbar. *Han är just en t. emot dem*. Brukas för denna bem. ej i feminin.

TURKA, v. n. 4. (fam.) Studera ifrligt; blockläsa. Säges om dem, som hafva trögt begrepp.

TURKISK, a. 2. Som tillhör eller har afseende på Turkiet, Turkarnes nation eller stammar; som är född, inhemska, finnes, växer eller tillverkas i Turkiet; äfv. derifrån kommen, der brukad. *T-a nationen. T-a folket, regeringen, språket. T-a riket. T-a kejsaren. T-a mat-tor. T. böna*, se *Störböna. T-t kvete*, majs. *T. tobak*, sämre art af Tobakplantan, äfv. kallad *Bondtobak. Nicotiana rustica. T. anka*, se *Desmansand. T. umbra*, ett slags jernmalm, mörkbrun, snarlikt umbra från Köln. Kallas äfv. *Cyprisk umbra*, Italiensk jord. *T. musik*, se *Janitscharmuskik. T. hafre*, en art hafre. *Avena*